

altsaa afhængig af, om Bestyrelsen vil erkjende, at han finder sig i det lovbestemte Tilfælde, og Betsbyrden derfor tillader den, der forlanger Hjælp. Vil det nu ikke være overmaade vanskeligt for en Mand, som er ringe stillet og bor i en stor Kommune, hvor hans Forhold kunne være aldeles ubekjendte, lige overfor en nøieregnende Bestyrelse, at godtgjøre, at han virkelig ikke har mere end en vis Indtægt. Og hvis nu Bestyrelsen siger: Vi erkjende ikke, at Du er i dette Tilfælde, vil da Bedkommende ikke føle sig forurettet? I Stedet for at han under det nuværende System kun kan klage over Gaardhed og Mangel paa Medlidenshed, vil han her opfatte det som ligefrem Retstræffelse. Han vil møde med denne Paragraf i Gaanden og sige: Jeg har ikke mere end 200 Rd. i Indtægt, og denne Lov hjemler mig en Ret, som I negte mig. Vil hele Forholdet ikke blive i højeste Grad forværreret, naar det saaledes opstilles som en Ret, og hvad vil man opnaa derved? Vil man ikke opnaa det Samme, naar Bestyrelsen faar en Ret til at yde Hjælp i de Tilfælde, hvor den finder, at Bedkommende er trængende? Derved vilde man ikke bringe sig i den vanskelige Stilling, at mange af dem, som saadan Hjælp negtes, ville beklage sig over, at deres Ret bliver krænkert. De Herrer vide jo, hvor tilbøjelig man er til at klage over Sigt, og hvor let saadanne Klager blive hørte. Bestemmelsen, som den er foreslaaet, vil efter min Mening føre til, at Bestyrelsen enten maa vise sig i højeste Grad slap, eller ogsaa vil den i mange Tilfælde blive stillet i et vanskeligt Forhold lige overfor den fattige Befolkning, medens der dog, saa vidt jeg kan se, ikke kan opnaas noget virkelig Gode for den Trængende ved at give ham en Ret til en bestemt Hjælp, som han dog ikke kan fremtvinge. Retten bliver kun en Illusion; den findes i Loven, men kan negtes i Livet. Dette er aabenbart meget uheldigt. Jeg for min Part kan meget godt gaa ind paa den Ide, at der fra Statens eller det Offentliges Side ydes Understøttelse til Folk, der blive Medlemmer af saadanne Kasser, naar man kun kan finde saadanne praktiske Former derfor, at man nogenlunde kan sikke sig mod Misbrug. Det kunde jo f. Ex. ske paa den af det ærede Medlem for Kjøbenhavn 4de Valgkreds (Ynger) nævnte Maade, nemlig ved at tilstaa en højere Rente end sædvanlig af de Penge, der blive indskudte; det kunde ogsaa ske paa andre Maader, idet man vel nok kunde finde Veie, ad hvilke man uden at udsætte sig for saadanne Misbrug som dem, Lovforslaget udsætter for, kunde løse Opgaven. Dernæst hedder det i Lovforslaget, at den Sum, som Bedkommende oppebærer af Forsørgelseskassen, skal være erhvervet ved forsatte Tilskud. Hvis det ikke betyder, at den Bedkommende selv skal have gjort disse Indskud, men det tillades, at f. Ex. Arbejdsgiveren indskyder dem for ham, saa er

dette Forhold ikke noget Tegn paa, at han selv har gjort nogen Anstrengelse, og saa fortjener han heller ikke den Belønning, man her vil give ham (H. Nielsen: Det er maasse hans egne Penge). Det kan ligesaa godt ske ved Godhed af Arbejdsgiveren eller andre, og det er i alt Fald et Spørgsmaal, som ogsaa fortjener nøiere Prøvelse. §§ 4 og 5 ere for mig Hovedanstødsstenene. Man forlader i Virkeligheden i disse Paragrafer Formålet at hjælpe til Selvhjælp. Man gaar her ind paa at ville organisere en Del af Fattigvæsenet paa en anden Maade end nu, og naar man da spørger: Hvorfor ville I tage bort fra det almindelige Fattigvæsen, hvad der naturligt hører derunder, saa svares der: Det er, fordi vi ville ordne Fattigvæsenet paa en humanere Maade, idet vi udfille de værdige Trængende fra de mindre værdige. Nu er det for det Første en meget vanskelig Sag at gjøre dette, thi man staar her ikke overfor klare, letfattelige Forhold; man vil ikke kunne gjøre nogen skarp Adskillelse; Forfjellen derimellem er fuldstændig flydende. Hvorledes skjelner man nu i Forslaget mellem disse to Klasser? Ja, saa har man kun det ene Kriterium for de Værdige, at de ere Medlemmer af en Alderdomsforsørgelseskasse eller en Sygekasse; men begaar man ikke derved den allerstørste Uret mod dem, som ikke ere Medlemmer af saadanne Kasser, fordi de ikke have Raad dertil. Jeg tænker slet ikke paa saadanne Tilfælde, som før bleve omtalte, at man for 14 Stilling kan blive Medlem af en Sygekasse, saa at altsaa den Betingelse, at man skal være i en Sygekasse, bliver næsten illusorisk; jeg forudsætter, at man gjør denne Betingelse til noget Virkeligt; men i saa Tilfælde vil jeg spørge, om man dog ikke begaar den aller største Uret mod dem, hvis Velighed og Forhold ikke have sat dem i Stand til at træde ind i en saadan Kasse. Hvor mange Mennesker er der ikke blandt dem, der ere i høi Grad arbejdssomme, som ikke kunne undvære det Alvermindste til aarlige Indskud, idet de sidde med saa stor Familie, at hele deres Indtægt gaar med til dens Underhold. Disse Folk skal man altsaa kunne stemple som uærdige og sige til dem: Du skal som uærdig ind under det offentlige Fattigvæsen, som, og det maa vel erindres, netop vil blive meget haardere, efter at man har taget den anden Klasse Trængende bort fra det; thi det følger af sig selv, at idet de Tilbageblivende stemples som uærdige Trængende, bliver Behandlingen gennemgaaende haardere end før. Det foreskommer mig, at man ved at gjøre dette vilde begaa en aabenbar Uretfærdighed. Jeg kan heller ikke se rettere end, at Indholdet af §§ 4 og 5 i Virkeligheden er en Omgaaen af Grundloven. Grundloven gaar ud paa, at der til Fattigunderstøttelse knyttes sig visse bestemte Indskrænkninger i politisk og borgerlig Frihed, og dette er grundet i den